

обов'язково застосовуватися вихователями – це особистісно орієнтований підхід до вихованця, сутність якого полягає в забезпеченні поступального зростання, досягненні вищого рівня сформованості цінностей та гармонії його національно-патріотичного розвитку.

Список використаних джерел

1. Бех І., Чорна К. Патріотичне виховання дітей та молоді. *Позашкілля*. 2011. № 10. С. 9-16.
2. Бех І.Д., Чорна К.І. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді. Київ, 2014. 29 с.
3. Жаровська О.П. Національна свідомість як складова патріотичного виховання студентів педагогічних університетів. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. Вип. 18, кн. 1. С. 233-242.
4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4068>. (Дата звернення: 20.09.2022)
5. Майборода Н. Патріотичне виховання засобами мистецтва вихованців сільських навчально-виховних комплексів у контексті ідей Василя Олександровича Сухомлинського. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2012. № 41. С. 176-181.

***Ризько Наталія Мирославівна,**
студентка магістратури спец. 012 «Дошкільна освіта»
Науковий керівник – к. пед. н., доц. Пагула Т.І.
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені акад. С. Дем'янчука*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНОМУ ЗДО

Проблема навчання математики в сучасному суспільстві набуває значного масштабу. Пояснюється це беззаперечно тим, що на певному відповідному етапі розвивається математична наука і проникає у різні галузі знань. Збільшення ступеня творчої

активності, ступеня проблеми автоматизації виробництва, моделювання на електронно-обчислювальних машинах та багато іншого передбачає присутність у експертів багатьох сучасних професій досить повного сформованого вміння конкретно і пов'язано розглядати досліджувані процеси. У зв'язку з цим аспектом, навчання в ЗДО орієнтоване на розвиток у дошкільнят правила повноцінної логічної обґрунтованості навколишнього із застосуванням логіко-математичних технологій.

Актуальність нашого дослідження пов'язана з тим, що у зв'язку з процесами інформатизації та технологізації, що відбуваються в сучасному суспільстві, математичній освіті відводиться особлива роль, тому що математика – дуже значуща галузь знань та культурна практика. Із раннього дитинства і до старості людина тією чи іншою мірою пов'язані з математикою. Педагоги враховують інтерес дошкільнят до математичних категорій та намагаються розширити логіко-математичні уявлення дітей за допомогою використання в сучасному ЗДО логіко-математичних технологій. Однак формування логіко-математичного розвитку дітей у ЗДО не завжди систематичне, продумане та цілеспрямоване. Вирішити цю проблему можна, виділивши педагогічні умови, необхідні успішного формування логіко-математичних уявлень у дошкільнят певної вікової категорії із застосуванням логіко-математичних технологій.

Базовий компонент дошкільньої освіти декларує реалізацію в рамках освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» формування у дошкільнят наступних логіко-математичних уявлень: спостереження, порівняння, виявлення суттєвих ознак предметів та явищ, класифікація, узагальнення [1]. Внаслідок чого стає актуальним пошук прийомів та інструментів розвитку математичних, логічних та розумових процесів, враховуючи запити та інтереси дошкільнят за допомогою використання логіко-математичних технологій.

Вивченню проблеми розвитку логіко-математичного розвитку дітей дошкільнього віку присвячено праці вітчизняних та зарубіжних вчених, педагогів: Н. Баглаєва, Л. Венгер, Н. Гавриш, Л. Гайдаржийська, Р. Говорова, О. Давидчук, О. Дяченко, Л. Зайцева, О. Кононко, К. Крутій, В. Кузьменко, Т. Лаврентьєва, А. Леушин, М.

Машовець, Т. Мусейбова, В. Новікова, В. Старченко, Т. Степанова, А. Столяр, О. Фунтікова, В. Яковенко. Дослідники зазначають, що сьогодні немає жодної програми математичного розвитку дошкільнят, яка б не торкалася питання розвитку логічного мислення.

Насамперед зазначимо, що виходячи з практичного досвіду та виходячи із змісту Базового компоненту дошкільньої освіти, пропонується застосування комплексного підходу до освітньої діяльності дошкільнят. Таким чином, педагог планує освітню діяльність, передбачаючи щоденне вирішення проблем логіко-математичного розвитку в різних формах організації дітей: безпосередня освітня діяльність, організована освітня діяльність та додаткова освітня діяльність у ЗДО [1].

Із метою логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку нами був підібраний комплекс відповідних технологій з урахуванням вікових відповідних особливостей, можливостей та інтересів дітей старшого дошкільного віку. Врахування вікових психологічних відповідних особливостей дошкільнят означало, що ці логіко-математичні технології, крім формування логіко-математичного розвитку, одночасно розвивали наочно-образне і словесно-логічне види мислення, сенсорний досвід, довільність, стійкість концентрацію, розподільність і переключеність уваги, розвивали пам'ять, уяву, зв'язну мову.

Логіко-математичні технології включали особливу групу логіко-математичних ігор на конструювання і моделювання, у яких дітям пропонується виконати математичні завдання з об'ємних чи плоских фігур. Наприклад, ігри на об'ємне моделювання («Куля», «Геометричний конструктор», «Кубики для всіх»); ігри-головоломки з конструювання на площині («Чарівне коло» та «Колумбове яйце»); ігри на площинне конструювання та моделювання (старовинна східна головоломка «Танграм», «Хрестики», «В'єтнамська гра», «Соти», «Пентаміно», «Монгольська гра» тощо) [5].

Сенсорні ігри на оволодіння еталонами геометричних фігур, кольору (наприклад, «Кубики і колір», «Унікуб», «Склади візерунок» та ін.), теж використовуються для логіко-математичного розвитку старших дошкільнят.

Ігри з колами Ейлера формують у старших дошкільнят прийоми логічного мислення: аналіз, синтез, узагальнення; встановлення причинно-наслідкових зв'язків; вибір підстав порівняння, класифікації об'єктів; підбиття під поняття, виведення наслідків; побудова логічного ланцюга міркування, формулювання висновку [3]. В іграх з колами Ейлера використовуються пересічні, непересічні, рівні між собою множини і множини, що складаються з підмножин. З ними проводяться ігри насамперед на відповідне формування кількісних уявлень у дошкільнят, розуміння складу чисел, уявлень про форму, уявлень про колір та розмір геометричних фігур, умінь порівнювати та класифікувати [3].

Логіко-математичні ігри з паличками Кюїзенера формують уявлення про розмір, колір, довжину, уявлення про кількість і про рахунок, уявлення про співвідношення цифри і співвідношення числа, орієнтування в просторі (верх-низ, ліворуч-праворуч, спереду-ззаду тощо) [2].

Методика застосування логіко-математичних ігор за допомогою блоків Д'єнша полягає у поступовому переході від простих ігор до складніших за своїми правилами. Наприклад, спочатку дитині дається завдання відібрати однакові за розміром і формою фігури і побудувати з них те, що захоче дитина. Потім проводяться ігри, складніші за своїми правилами. Ігри з блоками Д'єнша можуть включати суміжні правила, але відрізнятися ігровим матеріалом для вирішення поставленого ігрового завдання [4].

При виборі ігор для комплексу логіко-математичних технологій враховувалися можливості дітей 6-7 років, те, що їх зміст відповідає вимогам освітньої програми і те, що ігрові правила та умови були посилені, зрозумілі та здійсненні для дітей, створювали ситуацію успіху, коли у грі перемогти та виграти може кожна дитина. Облік інтересів дітей означав, що ігри вибиралися так, щоб їхня тематика захоплювала дітей, зміст та яскравий наочний ігровий матеріал привертати увагу дітей, цілі та завдання ігор задовольняли прагнення дітей отримати практичний результат: виміряти, відрахувати потрібну кількість, змінити ситуацію на нову, встановлювати зв'язки та залежності, побудувати, сконструювати, змодельовати та проявити при цьому самостійність, ініціативу та творчість.

Запропоновані нами логіко-математичні технології використовувалися під час проведення занять з логіко-математичного розвитку, під час інтегрованих заняттях, в режимних моментах: у час довільної ігрової діяльності дошкільнят, на прогулянках, у самостійній діяльності дошкільнят, в ігрових розвагах, при проведенні математичних свят, тижня математики в ЗДО.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільньої освіти (державний стандарт дошкільньої освіти) : нова редакція / наук. кер. Т. О. Пироженко; авт. кол.: О. М. Байер, О. К. Безсонова, Н. В. Гавриш та ін. Київ, 2021. 37 с. URL: <http://surl.li/jyzr> (дата звернення 10.08.2022).

2. Єременко О. Г. Організація математичної освіти дітей дошкільного віку засобами роботи з паличковими наборами Кюїзенера. Сучасні технології формування логіко-математичної компетентності в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / за заг. ред. Н. П. Тарнавської., Н. Ю. Рудницької, Ю. М. Мурашевич Житомир: ФОП «Левковець», 2015. 430 с.

3. Інноваційні технології у процесі формування логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Академія інноваційного розвитку освіти. URL: <http://surl.li/egsbm> (дата звернення: 10.08.2022 р.).

4. Мамон В. Г., Яблонська І. А., Половець А. Л. Розвиток логіко-математичної компетентності дошкільників за допомогою паличок Кюїзенера та блоків Д'єнша. *Дошкільний навчальний заклад*. 2019. № 3. С. 21-27.

5. Сучасне заняття в дошкільному закладі: навч.-метод. посіб. / за ред. Н. В. Гавриш; авт. кол.: Н. В. Гавриш, О. О. Ліннік, Н. В. Губанова. Луганськ: Альма-матер, 2007. 496 с.